

sadanji rad, niti se može sve postojeće preokrenuti. To što postoji stime se mora računati i tek polagano se može način evidentovanja evolucionirati. Općenito je kod postavljanja tehničkog šefa za evidentovanje katastra važno, da je dotični s uspjehom radio najmanje 10 godina samostalno kod novog premjera, a samo se po sebi razumije, da mora imati i moralne kvalifikacije, a za gradove u dvostrukoj mjeri. Sasvim je pogrešan bio sistem u bivšoj Austriji, gdje su se mladi ljudi tek izašli iz škole dodeljivali evidencijama. Posljedica toga jeste, da takovi geometri ne mogu riješiti niti male zadaće onako, — kako to dolikuje jednom rutiniranom geometru. O većim radovima da i ne govorim. Šef geometar takovog odeljka mora biti kadar riješiti sve zadaće, koje u jednoj općini mogu nastati čak i to, da samostalno i valjano premjeri cijelu općinu.

Kako sam već spomenuo kod Zagreba je za momentanu potrebu najvažnije, da se jednom geometru dade u ruke vodstvo. Taj imade uzevši u obzir dosadašnji rad i postojeći elaborat sam urediti način evidentovanja promjena.

Posle kad se bude izradio pravilnik za evidentovanje katastra za cijelu državu, ima on svoj način upotpuniti odnosno modificirati prema novim propisima.

S time ujedno svršavam ove retke u nadi — da će Katastar u Hrvatskoj i Slavoniji još bolje procvasti nego li je čvao prije rata.

Годишња главна скупштина Удружења Геометара Краљевине С. Х. С. у Сарајеву.

Годишња редовна главна скупштина Удружења била је сазвана за 19. и 20. априла ов. год. у Сарајеву, а подједно је био сазван и конгрес. Градско Поглаварство у Сарајеву уступило је за зборовање Удружењу просторије седничке сале у градској већници. — Зборовање је почело у 9 сати пре подне дне 19. априла о. год.

По дневном реду, који је поставила бивша Главна Управа, имао се конгрес одржати пре главне скупштинѐ. Председници свију секција и већина присутних чланова тражили су да буде обратно т. ј. да се најпре одржи главна скупштина а онда конгрес. По Правилима Удружења конгреси нису никакав орган Удружења. Они се сазивљу по потреби за расправу важних питања, а на њима узимају учешћа сви присутни чланови. Одлуке Конгреса су само резолуције, а оцењује их и стара се о њиховом извођењу Главна Управа Удружења. Већина присутних чланова сматрала је да се пред конгресом мора налазити цела Главна Управа, (а у старој су поднели оставке председник и први потпредседник) и да

та Управа мора имати поверење својих секција и већине чланова Удружења, да ће се доиста за одлуке конгреса заложити. Пошто други потпредседник, који је по случају дошао на водеће место у Главној Управи није имао тога поверења, тражено је са стране већине присутних чланова, да се најпре на главној скупштини, том највишем форуму Удружења, после критике рада досадање управе ово питање пречисти, како би конгрес могао да расправља о важним питањима с поверењем у свој извршни орган.

Кад је председавајући инж. М. Хаџи-Видојковић бивши други потпредседник упорно прешао преко захтева представника свију секција и већине у Сарајеву присутних чланова те одредио да почне конгрес пре главне скупштине, одрекли су се сви пријављени говорници сем двојица речи, није било никакве дебате, никакве одлуке на конгресу нису примљене. Усвојен је само предлог да се пошаље поздравна депеша Њ. В. Краљу.

Дне 19. априла после подне у 3 сата почела је редовна годишња главна скупштина Удружења. Скупштину је сачињавало лично присутних односно заступаних 29 делегата са правом гласа од којих је у смислу Правила сваки представљао најмање 10 чланова, према томе је на скупштини било представљено око 300 чланова секције Београд, Загреб, Нови Сад и Сарајево. Сем тога имали су по Правилима право гласа и чланови Главне Управе (5) и надзорног одбора (3) од којих су 4 била присутна, а 4 заступана. Свега је било пуноважних гласова 37.

На жалост је и велики део времена на главној скупштини утрошен на борбу огромне већине делегата са председником скупштине инж. М. Х. Видојковићем. Он је искористио власт председника до крајности водио расправу против воље већине тако да су се против његовог поступка оградиле и присутни чланови старе управе (благајник и секретар). А кад је и овако усамљен наставио да терорише главну скупштину, стављен је предлог да се као недостојан (чл. 18. тач. в. Правила) искључи из Удружења. Тек кад се је тај господин удаљио са скупштине и кад је заузео председничко место благајник инж. Боривоје Петровић, почео је стварни рад, а прошло је већ подне другог дана зборована (20. априла).

До тога момента на скупштини су по дневном реду дани извештаји о раду главне управе, о чему је вођена дебата и вршена критика. Говорници, који су осуђивали рад, изузимали су од тога личност бившег председника г. Д-ра Косте Јовановића, који је стварно био спречен да води Удружење. Од даљих тачака дневног реда о измени правила није дискутовано, јер се утврдило да о томе раније морају секције на својим скупштинама да донесу одлуке. Предлог о бирању зачасних чланова је одбијен. Извештај о раду и Међуна-

родној Федерацији је саслушан без дискусије. Промена на председничком месту наступила је код тачке дневнога реда о питањима и предлозима.

Под председништвом инж. Боривоја Петровића оборена је стара управа тајним гласањем са 30 гласова против 1; један је листић био празан, а председавајући као заинтересован (бивши благајник) и бивши секретар геом. Димитрије Димитријевић нису гласали. Иза тога прешло се на избор новог часништва Главне Управе и Надзорног Одбора. Гласала су у свему 34 лица, од тога су два листића била празна, а са 31 гласом против 1 изабрани су следећи чланови: У Главну Управу председник геодетски генерал **Стева Бошковић**, начелник Војно-Географског Института, I. потпредседник Генералне Дирекције Катастра, II. потпредседник **Паја Пин**, овл. цив. геометар, секретар инж. **Илија Живковић**, благајник геом. **Божидар Антоловић**; у Надзорни Одбор геометри државног Катастра **Данило Николић**, **Самуило Клајн** и **Веселин Паштар**, а као заменице **Адолф Кош**, овл. цив. геометар, те **Јосип Вулетић** и **Матеја Кужник**, геометри државног Катастра.

Под председањем новоизабраног првог потпредседника Главне Управе Д-ра Звонимира Краља посвршавани су они послови, које има да обави редовна главна скупштина после избора нове управе. Изабрани су оверачи скупштинског записника. Решено је да се следећа редовна годишња скупштина држи у Новом Саду, јер је то место на реду, али ако Удружењу приступи Друштво Геодета, онда да буде идућа скупштина у Љубљани. Стављен је на гласање предлог о искључењу инж. М. Х. Видојковића из Удружења. Код тајног гласања предан је 31 глас. Од тога је 6 листића било призних, а са 25 гласова примљено је искључење.

Затим је главна скупштина настојала да у кратком времену, које јој је преостало, накнади изгубљено расправљајући стручна и сталешка питања, те су о томе донесене ове одлуке, чије је извршење стављено у дужност Главне Управе:

1.) Код Министарства Трговине и Индустрије има се poradити на томе, да се назив Средња Техничка Школа (обзиром на геометарски одељак) замени са Техничка Академија.

2. Главна Управа има подузети све мере, како би се упослење странаца, било квалификованих било неквалификованих, спречило како код цивилних геометара тако и у државној геометарској служби. Исто тако има се спречити упослење неквалификованих лица, који су наши држављани.

Кад је одлука о странцима донета, дао је председник скупштине Др. Краљ изјаву у колико одлука тангира Русе, да ће се покорити већини и исте придржавати, али да мора у своје име дати признање оним Русима-геометрима, који су радили код колонизације у јужним крајевима у време,

кад је код нас геометара мало било и нико није хтео да тамо иде, и који су тиме учинили велике услуге држави. Затим је нагласио заслуге Руса код изједначења тригонометријске мреже првога реда.

3. Код Министарства Правде и Министарства Финансија треба порадити да се измене застарели прописи о овлашћењу за вршење техничких радова код комасације земљишта и надзору над тим радом.

4. Главној Управи стављено је у дужност да ступи у додир са Друштвом Геодета и поради на тому да дође до зближења и удружења свих геометарских снага. Ова је одлука донета једногласно.

5. Осуђено је оснивање клуба геодета-инжињера у Инжињерском Удружењу по члановима Удружења Геометара као нелојалан гест према властитом удружењу.

6. Решено је да секције међусобно достављају преписе записника својих одборских седница, а исто тако и да се преписи записника Главне Управе достављају секцијама, како би се на тај начин пратио рад извршних органа, да се не троши простор у Главнику за штампање седничких записника.

7. Дана је овласт Главној Управи да реши питање редакционог Одбора за Геометарски Гласник.

8. Главна Управа дужна је да затражи и исходи одредбе, по којима би ђаци приватних геометарских школа морали полагасти дипломске испите на државним Средњим Техничким Школама.

9. Има се изразити захвалност Градском Поглаварству у Сарајеву за учињено гостопримство.

Скупштина је завршена у вечер 20. априла о. год. Колеге из Босне као домаћини приредили су за све учеснике лепи банкет у Напретковом Дому.

Одговор Њ. В. Краља.

На поздравну депешу Њ. Величанству са конгреса у Сарајеву примла је Главна Управа из дворске канцеларије следеће писмо:

„Пријатно дирнут изразима оданости поднесеним са Конгреса Удружења Геометара у Сарајеву, Њ. В. Краљ благоволео је наредити да се изјави срдачна захвалност.

Министар Двора Јанковић с. р.“

Stjepan Vesel, katastar. geometar.

Pogibelji naše grafičke izmjere.

II.

Dalnja pogibelj javlja se za grafičku izmjeru iza izvršene grafičke triangulacije u sitnom poslu grafičkog određivanja parcelnih oblika.

Uzevši da je grafička triangulacija besprekorno uspjela i da je obilježavanje parcelnih oblika kolčićima za figurisanje u terenu i u poljskom nacrtu bespogrešno izvedeno, pogibelj za geometra grafičara ostala je u njegovoj manipulaciji na geodetskom stolu.

Uz malo samo pažnje ne sadrži postavljanje stola na terenskoj točki nikakve opasnosti u sebi, no drugačije je s grafičkim radom na listu stola. Taj je rad vezan s više pogibelji. Čekanje na povoljno osvjetljenje kod poentisanja signalne značke i čuvanje pozornosti, da rejoni budu uvijek jednolično priklonjenom olovkom iscrtavani te da brid ravnala dalekozora bude konstantno prislonjena uza stajališnu točku lista — mogu da pogibelj manipulacionih omašaka otklone ili sasvim smanje, ali takav tehnički oprez smanjuje ekonomski efekat grafike: rad se odvija prepolagano. Zato nastoje stariji i praktičniji geometri da svoju manipulaciju na listu stola umekanzuju. S tim načinom postaje njihov rad brži i jednoličniji a prema tome i točniji. Ali još nijednome čovjeku nije uspjelo da se pretvori u pravi pravcati beščutni stroj, pa se može i najiskusnijemu geometru grafičaru dogoditi, budući da jednoličnost radnoga tempa ne zavisi samo o njemu već još više o vanjskim terenskim okolnostima poglavito o figurantu sa signalnom značkom, da u kojemu nepredviđenom momentu ne bude dovoljno sabran za ispravnu manipulaciju, te mu se nezapaženo podvuče omaška ili pače čitavi niz omašaka.

Omašku može da prouzroči jedna od ovih triju nepravilnosti: netočno poentiranje signalne značke, nejednolično iscrtavanje rejona i odmaknuće ravnala dalekozora od stajališne točke.

U prva dva slučaja ne može omaška redovito proizvesti većih diferencija od 0,2 hv; ali diferencije, koje nastaju zbog odmaknuća dalekozorova ravnala od stajališne točke ne dadu se pravilno odrediti. Takove diferencije mogu da predstavljaju i krupne pogreške presizujući hvate. Opazi li se takovo odmaknuće, bezuvjetno je potrebno kontrolno opetovanje čitava niza sumnjivih rejona, a ostane li odmaknuće nezapaženo, što je u izvjesnim prilikama pospješena radnog tempa vrlo lako moguće, zadržat će se u mapi pogreške u obliku i površini parcela.

S obzirom na parcelne dimenzije može i neznatnija diferencija biti od zamašne važnosti kao primjerice, ako se takovom diferencijom suzuje ili proširuje čeonni razmak jedne vrlo dugačke pravilne parcele.

Osim malo prije napomenutih načina postoji još jedna mogućnost griješenja, koja je specijalitet grafičke metode izmjeravanja: pogrešno ukrštavanje neidentičnih rejlona. Pogreška neispravna vezanja graničnih crta moguća je kako kod grafičke tako i kod numeričke izmjere, pa se može ovdje preko nje mučki prijeći.

Pogreške, koje nastaju zbog ukrštavanja neidentičnih rejlona mogu biti tako krupne, da ih na prvi pogled otkriva uporedba parcelnih oblika između poljskog nacrtu i mape ali one mogu biti i takove, te grubo ne iskrivljuju oblika parcele, već ga samo više ili manje pomiču. Budući da se pukom uporedbom parcelnih oblika ne mogu takove griješke opaziti, zadržat će se u mapi i imat će utjecaja na određivanje parcelnih površina.

Grafika može doduše otkriti griješku ukrštenih neidentičnih rejlona pomoću trećega tzv. kontrolnoga rejlona, ali za određivanje parcelnih točaka propisuje Naputak kontrolni rejlona samo izuzetno, kako je to učinjeno u §. 178. al. 2. kod priključka nove skupine zbog orijentacije stola pa u al. 8. istoga paragrafa u slučaju preoštrih rejlonskih ukrštavanja. Kontrolnim rejlonom moguće je napokon takovu griješku samo pronaći ali ne redovito i ispraviti; u zamršenijim slučajevima bit će potreban i četvrti rejlona t.j. sasvim iznovično određivanje točke, da se sumnja u ispravnost točke potpuno pouzdano ukloni.

Razumije se, da bi ovaj način traženja i ukljanjanja grafičkih omašaka bio odviše skup i nezgodan, te se ne bi mogao općenito propisati, no postoji još jedan i jeftiniji i jednostavniji način, koji kontrolniše i ispravlja sva sumnjiva mjesta izmjere istovremeno. Tim se načinom služi numerička izmjera kod svih nešto važnijih premjeravanja, a taj se način sastoji u tome, da se moraju sve konstruktivne mjere za parcelne točke, kontrolnim mjerama osigurati tako te će konstrukcija svake točke biti moguća na dva razna načina.

Budući da se kontrolne mjere ustanovljuju istovremeno s mjerenjem konstruktivnih podataka, ne troše mnogo više vremena od ovih uz predvidljiv raspoređaj rada, a uzevši kod nekontrolisanog mjerenja u obzir ona česta i raznovrsna naknadna popunjavanja, koja imaju svrhu da nedostatnosti mjera i nepouzdanosti konstrukcija odstrane, onda se predvidljivim i pravovremenim kontrolnim mjerenjem na vremenu samo dobiva.

Ako je kontrola za konstruktivni rad opravdana i ekonomska kod numeričke izmjere, zašto da ne bude ona protegnuta i na izmjeru grafičku, koja sakriva u sebi znatno više pogibelji od one? Grafika, kojom se kod sitne parcelne izmjere stvara samo konstrukcioni kostur, mora da bude s obzirom na svoj više ili manje subjektivni karakter strogo numerički kontrolisana u čitavome sitnom detalju.

Zato nebi smjelo biti kod grafičke sitne izmjere dovoljno, da se točke parcelnih oblika u terenu označe samo obrojanim kolčićima u svrhu kasnijega signalizovanja za grafičko snimanje, već

bi morali biti i numerički izmjereni barem svi ovi razmaci između parcelnih kolčića, koji su razmaci važni za parcelnu površinu ili karakteristični za oblik parcele. Tako bi primjerice trebali biti numerički izmjereni kod približno paralelnih duguljastih parcela barem svi čeonni razmaci (širine u glavama); kod parcela pravilna oblika oni razmaci, koji moraju biti faktori u površinskoj multiplikaciji; a kod parcela, neobično nepravilna oblika, potrebni bi bili numerički podaci barem za sve neobično nepravilne razmake između parcelnih točaka.

Da budu ovakovi numerički podaci u grafičkoj izmjeri i pravilnikom propisani, jest to opravdanije, što ih savjesniji geometar ustanovljuje prigodom terenskoga iskolčivanja parcela ne objektivnosti već sebe radi, samo da se uz znatnu prištednju vremena oslobodi kasnijih pokusnih premjeravanja, koja bi mu mogla biti diktovana od nepouzdanih parcelnih oblika na mapi.

III.

Ako se grafička izmjera izvodi na sigurnoj i za terensku sekciju dosta opsežnoj osnovnoj triangulaciji, nema pogibelji, da bi mogla biti mreža grafičkih točaka netočna ili nesigurna, jer grafička triangulacija sama kontroliše svoju ispravnost odmah prigodom izvedbe u terenu. No nije isti slučaj kod grafičkog određivanja parcelnih točaka kao završna rada izmjere: kod toga posla nije propisana grafička kontrola. Zbog toga postoji kod toga posla mnogo mogućnosti, da položaj parcelnih točaka bude neispravno određen. Ali pravilna numerička kontrola može i te pogibelji otkloniti i pridonijeti, da se grafička izmjera bespogrešno privede kraju.

No izmjera, ma da je privedena kraju, nije s time ipak jedanput za uvijek završena. Proizvodi izmjere nisu određeni, da budu mrtve tvorevine. Površina zemaljskog tla neprekinuto se mijenja, ljudi je prilagođuju svojim životnim potrebama: izgrađuju ceste i željeznice, izvode vodovode, kopaju kanale, regulišu nepravilna korita potoka i rijeka, premještaju poljske putove, dižu nove kuće, probijaju nove ulice i stvaraju nova sela i gradove, a sitni parcelni posjed u vječitom je promjetu: parcele se dijele, stapaju i raznoliko preobličuju. Sve ove zemaljske promjene ne zbivaju se nezapažene od vlasti. Pravni poredak državni stvorio je uredbe, kojima je dužnost da sve te promjene na zemaljskoj površini pomno zabilježuju i premjeruju. Mape, ti završni proizvodi općih izmjera, treba da budu živ odraz svih onih promjena, pa se zato vječito ispravljaju i popunjuju — ukratko zemljišna je izmjera nedovršiva.

Da se ovakve vječite parcelne promjene mogu konstatovati i na mapama zabilježavati bespogrešno, potrebno je, da sva ta silna naknadna premjeravanja nalaze u terenu sigurna uporišta, jer se ispravan položaj promijenjenih oblika može ustanoviti samo onda, ako u terenu imade točaka nepromijenjenih odnosno točaka, koje se ne mogu i ne smiju mijenjati. Svijet geometara zove ta-

kove točke fiksima ili stabilnima. I pojedine točke parcelnih oblika mogu biti fiksne ili stabilne, no ako njihova stabilnost nije vidljivo u terenu obilježena, ne može ona biti pouzdana i njihovu je nepromijenjenost potrebno pokusnim mjerenjima u terenu dokazati. Takova pokusna mjerenja, koja se najobičnije izvode pomoću čelične vrpce, mogu biti veoma opsežan i komplikovan posao a k tome još i posao veoma nerentabilan — ali su kao fundamentalan posao od prijekne potrebe. Nema li izmjeravanje svojih sigurnih uporišta, bezvrijedno je i besmisleno za opću upotrebu.

U istaknutom evo obziru hoću da ukratko ogledam prilike kod nas, razumje se u krajevima, gdje se izvodila i danas još izvodi grafička izmjera: u Hrvatskoj i Slavoniji, u Vojvodini i Međumurju. U ovim našim krajevima bilo je kao uopće u cijeloj bivšoj Ugarskoj Zajednici nadzemno stabilizovanje obligatno samo za trigonometr. točke višega reda, a za točke 4. reda samo onda, ako su te točke bile numerički određene. Budući da su opća premjeravanja općina na osnovu obnovljene numeričke triangulucije točaka 4. reda započela u napomenutim našim krajevima istom početkom ovoga stoljeća, dakle ni prije potpunih 30 godina, ostalo je više od 90% općina provideno starim mapama, koje su bile izrađene još na osnovu grafičke triangulacije točaka 4. reda. U svim ovakvim općinama nije dakle moguće naći stabilizovane nijedne točke 4. reda, a jer su bile točke višega reda, koje dolaze ovdje u obzir, najobičnije smještene po gorskim glavicama, koje su se nalazile usred prostranih šuma ili pašnjaka a rijetko samo usred obrađena tla. to ove tačke nemaju prvo zato a drugo zbog svojih velikih međusobnih razmaka za parcelnu pojedinačnu izmjeru gotovo nikakve praktične vrijednosti. Ako još uvažimo, da nije nikada u tim našim pokrajinama postojao Zakon ili Naredba, kojom bi bilo naređeno obligatno nadzemno stabilizovanje parcelnih oblika, a vidljiva stabilizovanja granica državnih te imovinskih šuma i pašnjaka, vlastelinskih dobara i nekih bolje uređenih malih gospodarstva da su bila izvršena malne sva naknadno iza opće izmjere, pa da se zato stabilizovane točke tih granica ne podudaraju redovito s onima na mapama, možemo ako sve to uvažimo, ustvrditi, da je najveći dio golema nastavnog rada na polju parcelne izmjere u tim pokrajina bez ispravnoga fundamenta.

Istinitost ove žalosne konstatacije nije teško uvideti. Dovoljno bi bilo doći na par dana k Nadzorništvu Izmjere u Zagrebu i ovdje za to kratko vrijeme preispitivati nacрте civilnih tehnika ili još bolje čuti usmene tužbe tih tehnika na beskrajne poteškoće, koje im uza stare neispravljene mape stvara totalni nedostatak stabilnih točaka u terenu.

Što vrijedi civilnom geometru, koji ima da izvede podjelu jedne jedine čestice ili recimo skupine čestica, stabilizaciono kamenje točaka višega reda, ako je to kamenje na milje od njegova posla udaljeno, a parcelni mu se okviri u terenu ne podudaraju s onima na mapi, jer je mapa, starija od pola vijeka, ostala potpuno neispravljena i nepopunjena? Za ovakav sitni posao, koji

je najobičniji i najmnogobrojniji u civilnoj geometarskoj praksi, nema prave praktične vrijednosti ni stabilizovana točka 4. reda, ako je od posla udaljena preko kilometra, ali bi mogla za takav posao vrlo uspješno poslužiti koja grafička trigonometr. točka, kad bi bila u terenu stabilizovana, jer su grafičke trigonometr. točke po terenu rasijane u međusobnim razmacima ispod 300 metara.

Pokraj sadašnjih takovih prilika civilni je geometar, koji ima da izvrši kakovu geometarsku operaciju u šumskim ili pašnjačkim šikarom obraslim, parcelama, gdje su granice ne samo redovito nestalne već i nevidljive, nemoćno izgubljen, jer ako mu zainteresovanici već i mogu da označe granice vlastitih parcela, granice susjednih parcela su njima nepoznate, a geometru bi i ove trebale biti poznate, da u slučaju nepouzdanosti točaka zadanih parcela, ove uzmognu od susjednih kontrolisati. Koliko bi korisne bile geometru u takovu položaju poligonske točke bilo numeričke ili grafičke, da su u terenu stabilizovane bile!

Bezobzirce na to, kako se izvode nastavni geometarski radovi, da li kutomjernim instrumentom ili samo jednostavnom čeličnom vrpcom te prizmom od 90° , stabilne su točke potrebne ne samo kod radova, što ih izvodi civilni geometar, već još više kod onih radova, koje službe radi izvršuju katastarski geometri pod imenom mjerničkih evidencija i mjerničkih reambulacija. Da su u terenu stabilizovane grafičke trigonometr. i poligon. točke, popumbeni i popravni radovi katastarskih izmjera odvijali bi se mnogo sigurnije i brže, pa bi ti radovi bili znatno jeftiniji po općinu i državu i što je najvažnije, ti bi radovi bili i ispravnije izvedeni!

Zato bi bilo ne samo u interesu civilnih geometara već mnogo više u interesu javnom, to jest u interesu općina, sudova i države, da budu u terenu bezizuzetno vidljivo nadzemno stabilizovane sve grafičke trigonometr. točke i od poligonskih, bile one numeričke ili grafičke, ako već ne sve, a ono prema potrebi terena i važnost mjesta barem svaka druga odnosno svaka peta točka.

Ako su bili kratkovidno bezobzirni za nastavne geometarske radove predšasnici, dade se razumjeti i oprostiti, ali se ne bi mogao taj isti grijeh nakon tolikih iskustava oprostiti i njihovim nasljednicima.

U Zagrebu, dne 31./XII. 1 927.

„Геометарски Гласник“ доносиће поред ствари које су у непосредној вези са Геометарском струком и друге стручне ствари од опште важности као законе, уредбе, правилнике и т. д., па стога препоручујемо наш часопис и онима који нису геометри. Чланове Удружења молимо да својски потпомогну ширење Гласника, који ће увек бити на висини достојној једног стручног часописа,

---

ВЕСТИ ИЗ УДРУЖЕЊА

Додаци на плату стручном собљу. — На основу чл. 40. Закона о чиновницима, решења Министарског Савета од 8. марта 1928. Бр. 266. сагласног одобрења Финансијског Одбора Народне Скупштине од 18. маја 1928. г. Бр. 502. а у смислу Правилника Д. К. Бр. 87.000 од 3. јула 1926. год. добивају стручни чиновници Генералне Дирекције Катастра и подручних јој установа за нарочито напоран рад и стално увећану пажњу при вршењу службе од 1. априла ове године, следеће месечне нарочите додатке на плату: Генерални Директор Динара: 800.—. Помоћник Генералног Директора и Начелници Одељења Динара: 600.—. Обласни Директори и Шефови Надзорништва Катастра, сви инжењери и агрономи IV, V, и VI. групе I категорије без обзира на звање Динара: 500.— VII. и VIII. групе Динара: 400.— IX. групе Динара: 300; сви геометри и агрономи II. категорије I. и II. групе по Динара: 400.— III. и IV. групе по Динара: 300.— V. групе по Динара: 200.—.

Овим специјалним додацима уклоњена је неједнакост и заостављање техничког персонала у Министарству Финансија спрам техничког персонала осталих Министарстава, који те додатке имају већ од 1926. године. Сем материјалне користи, коју додаци дају државним геометрима, а коју они обзиром на велике циљеве катастра и напоран рад заслужују даје им ово решење, премда је нешто задоцнило, пуно

морално задовољење, да је њихов рад потребан, признат и цењен, кад се уважи да га је Краљевска Влада донела у време економских тешкоћа, штедње и редукције, а Финансијски Одбор Народне Скупштине да је своје одобрење дао једногласно. Са задовољством бележимо ово као један лепи успех у смеру побољшања материјалног стања геометара.

Нове Катастарске Секције. — Организоване су Среске Катастарске Секције у **Битољу** за срез битољски и мориховски шеф секције **Вилим Шмид** од Надзорништва Катастра у Загребу) и у **Струмици** за срез струмички и радовишки (шеф секције **Драгутин Томашић** од Надзорништва Катастра у Загребу). Даље је организована секција за одржавање катастра у срезу тамнавском на Убу (шеф секције **Антон Чуден** од Обласне Дирекције Катастра у Љубљани).

Заменик Обласног Директора Катастра. — Унапређен је за инспектора **Данило Николић**, шеф евиденције у Високом, и врши дужност заменика Обласног Директора Катастра у Сарајеву.

Триангулација. Теренски радови на триангулацији врше се у Србији у срезу грочанском, врачарском и посавском; у Јужној Србији у срезу струмичком, битољском и мориховском, те у Метохији.

Детаљни премер. Обласна Дирекција Катастра у Љубљани врши у овој години триангулацију и детаљни премер града **Марибора**.

Надзорништво Катастарске Измјере у Загребу врши нови дет. премер к. о. *Дарувар Долњи* и *Св. Хелена Корушка*, даље нови премер интравилана и некомасираног земљишта у к.о. **Форкушевци, Винковци, Баковачки Селци, Доњи Михољац и Марјанци.**

У Србији наставља се детаљни премер катастарских општина у срезу пожаревачком и смедеревском, поједно је започет премер вароши *Шапца* и *Крагујевца*.

У Јужној Србији врши се премер катастарских општина у срезovima струмичком, битолском и мориховском.

Омеђавање политичких општина. За извршење класирања и пописа земљишта по чл. 20. закона о непосредним поземима од 8. II. 1928. год. у крајевима где нема катастра потребно је да се обави омеђавање политичких општина, да се међне линије опишу, премере и да се састави скица појединих општина. Пошто је неопходно потребно да сав тај рад (преко 2000 општина) буде готов до почетка месеца августа, упошлено је сада око 90 геометара на омеђавању. Иза техничког рада долази на име теренски посао агронома, онда послови среске и централне комисије, а све мора бити по одредби закона довршено до краја ове године. Важност ових радова изнећемо у идућем броју у засебном чланку.

Аграрно технички радови. По чл. 324. Финансијског Закона за 1928—29 годину прешли су сви послови премеравања Министарству за Аграрну

Реформу у надлежност Генералне Дирекције Катастра. Катастарски премер у Јужној Србији послужиће изналагању напуштених имања, која се имају употребити у аграрне сврхе, и за уређење чивчијских односа. На подручју Окружних Аграрних Повереништава у Пећи и Приштини врше органи Генералне Дирекције Катастра премер комплекса одређених за колонизацију. Спремљен је Правилник по којем ће се регулисати аграрно-технички послови и у другим крајевима.

Унапређења и постављења. Указом Бр. 7809. од 21-V-28 унапређен је геом. **Никола Милеуснић**, за шефа Одсека за Умножавање и чување планова и катастарског елабората; **Сулејман Ђонлагић**, решењем Бр. 9463. 1. јуна 1928. постављен је за геометарског приправника код Катастарске Секције у Пожаревцу.

Слободан Анђелић, постављен је за геометарског приправника решењем Бр. 6673. од 17. маја 1928. год. код Катастарске Секције у Битољу.

Сафет Арнаутовић, решењем Бр. 6920. од 17. маја 1928. г. постављен је за геометарског приправника код Катастарске Секције у Смедереву.

Премештаји. **Иван Крушњак** геометар Надзорништва Катастра Измјере у Загребу премештен је у Генералну Дирекцију Катастра у Београду решењем Бр. 6197. од 8-V 1928. год.

Премештени су у Среску Катастарску Секцију у Битољу:

Од Среске Катастарске Секције у Пожаревцу геометар-

ски приправници: Димитрије Лишка, Аким Миљенић, Илија Јенић, Михаило Миловановић, Љубисав Илић, Јован Вукашиновић, Живота Динић, Лавослав Маршанић и Ново Лекић. Од Среске Катастарске Секције у Смедереву геометарски приправници: Милош Перовић, Стеван Ђукмановић, Стеван Токсић и Илија Миладиновић. Од Среске Катастарске Секције у Забрежју геометарски приправник: Љубисав Тодоровић. Од Генералне Дирекције Катастра у Београду геометарски приправник: Милутин Јовановић.

Премештени су у Среску Катастарску Секцију у Струмици:

Од Среске Катастарске Секције у Пожаревцу, геометарски приправници: Радмило Петровић, Милан Богдановић, Вуксан Вуксановић, Владимир Петров, Радисав Влаховић и Петар Мишевић.

Од Среске Катастарске Секције у Смедереву, геометарски приправник: Божидар Панић.

Премештени су у Среску Катастарску Секцију у Пећ: Никола Бојић, Лука Радић, Реља Грдинић, Владислав Мелентијевић и Радомир Шћепановић.

Од среске Катастарске Секције у В. Градишту, геометарски приправници: Урош Крговић, Душан Поповић и Иво Ројић.

Нови чланови Удружења. — По управи Удружења Геометара Краљевине С.Х.С., секције Београд, примљени су следећи нови чланови: пуковник *Коста Стојановић*, п. поручник *Добросав Ж. Шобић*, п. поручник *Казимир Белтрам*, п. поруч-

ник *Емил Ј. Адамик*, п. поручник *Мил. Јовановић*, поручник *Јосип И. Черне*, поручник *Антун А. Марковић*, поручник *Оскар Ђ. Кључец*, поручник *Вељко Ф. Гланц*, п. поручник *Предраг Н. Аранђеловић*, п. поручник *Мијо Ј. Фрањеш*, п. пуковник *Санто Голдони*, п. пуковник *Михаило А. Немчек*, пуковник *Милорад Терзић*, мајор *Бранко А. Јасић*, капетан I кл. *Иван В. Јагнић*, поручник *Иван Ђ. Месић*, мајор *Зарија Зјалић*, мајор *Драгутин Марчић*, капетан I кл. *Камило Ив. Дуфек*, пуковник *Петар Мацаревић*, капетан I кл. *Витомир Немчек*, капетан II кл. *Марко И. Бенић*, капетан II кл. *Вилибалд И. Премров* и поручник *Иван Миковић*.

Из Главне Управе. — На првој седници Главне Управе Удружења Геометара Краљевине С.Х.С., којој је председавао ђенерал *Стева Бошковић*, реферисано је о главној скупштини у Сарајеву. Пошто скупштини није присуствовао председник, изрекао је у седници своју захвалност на избору свима члановима Удружења. Дискутовано је како се има поступити по појединим одлукама главне скупштине. Решења нису донета, јер још није био састављен и оверен записник, по коме би се знао тачан текст одлука. Решено је да се преписи записника пошаљу секцијама. За одговорног уредника и главног редактора „Гласника“ изабран је инж. *Милан П. Дражић*, доцент Универзитета у Београду. Даље је решено да се замоли бивши председник Главне Управе Др. *Коста*

Јовановић, да одреди време предаје дужности садањој управи. На акт управе и писмо председника примио је ђенерал Степа Бошковић следећи одговор:

„Београдска Општина
Кабинет Председника

Београд, 14. маја 1928.

Поштовани госп. ђенерале,
Добро сам Ваша два писма, и захваљујем Вам на љубазној пажњи. Прво писмо послао сам г. Хаџи-Видојковићу, да по њему поступи. Не знам да ли Вам је познато, али вероватно није, пошто се мени обраћате, да сам ја још пре неколико месеци поднео оставку на председништво, из разлога које ћете појмити. Према томе ја никакве везе нисам имао са радом Управе. Честитам Вам избор и желим плодан рад.

С поштовањем и поздравом
Др. К. Јовановић с. р.“

Дужност, књиге и архиву предали су бивши благајник и секретар. Г. М. Х. Видојковић до сада није удовољио повизу свога председника.

На другој седници Главне Управе дне 19. маја дискутовано је највише о издавању наредне свеске „Геометарског Гласника“. Решено је да се плати дуг штампарији од дин. 2035.—, који је преостао од бивше управе, да се позову на наплату фирме, које дугују за огласе и затим је решавано о садржају те свеске. Констатовано је по којим је одлукама главне скупштине поступљено, а које још нису извршене. Друштво геодета позвао је

лично прво потпредседник Удружења на њиховој годишњој скупштини да се уједине са Удружењем Геометара.

Из секције Београд. Управа је одржала последњу седницу пре разлаза чланова на теренске радове дне 18. маја о. год. Одобрено је задужење од дин. 4000.— код Прве Хрватске Штедионице, којом су се сумом покрили издаци за припомоћи делегатима секције за путовање у Сарајево. Примљени су нови чланови, које износимо на другом месту. На крају је седницу посетио г. Генерални Директор инж. Ст. Недељковић и саопштио да је тога дана Фин. Одбор Народне Скупштине одобрио специјалне додатке држ. геометрима на плату. Председник се г. Директору на заузимању за ту ствар топло захвалио.

Вести из цивилно-геометарске праксе. — Добили су овлашћење за вршење цив. геометарске праксе:

I. За Србију и Црну Гору:
1. геометар *Милан Д. Јанковић* са седиштем у Скопљу, 2. геометар *Драгољуб А. Пантић* са седиштем у Крагујевцу (ограчено на премеравање појединих парцела), 3. геометар *Милан М. Маринковић* са седиштем у Скопљу.

II. На територији Надзорништва Катастарске Измере у Загребу: 1. Геометар *Стожир Фрањо* са седиштем у Осijekу, 2. геометар *Полашек Лавослав Јосип* са седиштем у Пакрацу, 3. Инж. *Емил Хинко* са седиш-

